EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 22.2.2022.
COM(2022) 58 final

2022/0040 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/310, ar ko Polijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 226. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk "PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai nodokļu apiešanu.

Saskaņā ar Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/310[1] 2. pantu Polija 2021. gada 29. aprīlī iesniedza Komisijai ziņojumu, kas reģistrēts 2021. gada 5. maijā, par to, kā pasākums kopumā ietekmējis ar PVN saistītās krāpšanas apmēru un attiecīgos nodokļu maksātājus.

Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2021. gada 26. jūlijā, Polija pieprasīja atļauju turpināt piemērot atkāpi no PVN direktīvas 226. panta prasībām par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) rēķinu izsniegšanu un ieviest obligātu dalītā maksājuma mehānismu attiecībā uz tādu ar paaugstinātu krāpšanas risku saistītu preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, uz ko Polijā parasti attiecas apgrieztās maksāšanas sistēma un solidāra atbildība. Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2021. gada 27. oktobra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Polijas pieprasījumu. Komisija ar 2021. gada 28. oktobra vēstuli paziņoja Polijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga pieprasījuma izvērtēšanai.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Polija 2018. gada 1. jūlijā ieviesa brīvprātīgo dalītā maksājuma mehānismu. Ievērojot Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/310, Polija ieviesa obligāto dalītā maksājuma mehānismu attiecībā uz PVN nomaksu par konkrētu ar paaugstinātu krāpšanas risku saistītu preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu. Obligātā dalītā maksājuma mehānisma pamatā ir tie paši principi, kas brīvprātīgā dalītā maksājuma mehānismam. Abi dalītā maksājuma mehānisma modeļi (t. i., brīvprātīgais un obligātais) pastāv paralēli un parasti viens otru papildina. Tas nozīmē, ka abi modeļi ir balstīti uz to pašu bankas kontu sistēmu un attiecas uz tiem uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem (*B2B*), kuros maksājums veikts ar elektronisko bankas pārskaitījumu. Ja nodokļa maksātājs veic preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar dalītā maksājuma noteikumiem, tam ir pienākums papildus parastajam bankas kontam atvērt atsevišķu bloķētu PVN kontu. Banka darbosies kā maksājuma dalītāja un šo uzdevumu pildīs ar mērķi klienta samaksāto summu pārskaitīt uz attiecīgajiem preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja kontiem, proti, ar nodokli apliekamā summa tiks pārskaitīta uz tirgotāja parasto kontu, bet PVN summa — uz bloķēto tirgotāja PVN kontu. Bloķētā PVN konta līdzekļi pieder nodokļa maksātājam. Tomēr šos līdzekļus var izlietot tikai tam, lai maksājamo PVN nomaksātu nodokļu iestādei vai nomaksātu preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju rēķinos uzrādīto PVN.

Pasākuma mērķis ir, nosakot, ka maksājamo PVN iemaksā preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja atvērtā bloķētā PVN bankas kontā, cīnīties pret krāpšanu nodokļu jomā, kas notiek tādā veidā, ka pret krāpšanu neaizsargātu preču un pakalpojumu piegādātāji nemaksā PVN. PVN summu, kas noguldīta atsevišķā nodokļa maksātāja PVN kontā, var izmantot tikai ierobežotām vajadzībām, proti, lai nomaksātu PVN nodokļu iestādei vai par rēķiniem, kas saņemti no preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, un tādējādi tiek labāk

[1] Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2019/310 (2019. gada 18. februāris), ar ko Polijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 226. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 51, 22.2.2019., 19.–27. lpp.).

nodrošināts, ka nodokļu iestādes saņem visu PVN summu, kas nodokļu maksātājam būtu jāiemaksā valsts kasē.

Dalītā maksājuma mehānisms ir obligāts gadījumos, kad vismaz viens postenis, kas norādīts rēķinā, kura kopējā bruto summa (ieskaitot PVN) ir lielāka par 15 000 PLN, attiecas uz pielikumā minētā atkāpes pasākuma tvērumā iekļautām precēm vai pakalpojumiem, kas saistīti ar paaugstinātu krāpšanas risku.

Minētā preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana aptver tādas ekonomikas nozares kā tērauds, lūžņi, elektroniskās ierīces, zelts, krāsainie metāli, degvielas un plastmasa, uz kurām Polijā pirms obligātā dalītā maksājuma mehānisma ieviešanas parasti attiecināja apgrieztā maksājuma mehānismu un solidāro atbildību (Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/310 pielikumā tika iekļauts saraksts par to, uz kādu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu attiecināms dalītā maksājuma mehānisms).

Polijas Republika norāda, ka pēc 2020. gada 1. jūlija, kad stājās spēkā tā dēvētā jaunā "PVN likmju matrica", ir mainījusies preču un pakalpojumu klasifikācijas metode obligātā dalītā maksājuma mehānisma piemērošanai, proti, Polijas 2008. gada preču un pakalpojumu klasifikācija (*PKWiU* 2008) ir aizstāta ar Polijas 2015. gada preču un pakalpojumu klasifikāciju (*PKWiU* 2015). Pāreja uz *PKWiU* 2015 neieviesa izmaiņas to preču un pakalpojumu tvērumā, uz kuriem attiecas obligātais dalītā maksājuma mehānisms saskaņā ar Lēmumu 2019/310. Tāpēc būtu jāuzsver, ka Lēmuma 2019/310 pielikumā uzskaitīto preču un pakalpojumu tvērums joprojām būs spēkā. Salīdzinājumā ar 2008. gada *PKWiU*, kas ir Lēmuma 2019/310 pielikuma pamatā, dažos *PKWiU* 2015 posteņos tika mainīti tikai statistiskās klasifikācijas simboli vai preču un pakalpojumu nosaukumu redakcija. Tomēr tas neieviesa nekādas izmaiņas to preču un pakalpojumu tvērumā, uz kuriem attiecas obligātais dalītā maksājuma mehānisms. Juridiskās noteiktības labad Lēmuma 2019/310 pielikums būtu jāatjaunina, lai atspoguļotu ar *PKWiU* 2015 ieviestās izmaiņas *PKWiU* 2008.

Atkāpes pasākums paredz, ka rēķinos, kas izsniegti par preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu starp PVN maksātājiem saskaņā ar dalītā maksājuma mehānismu, ir jāiekļauj īpašs paziņojums, ka PVN jāiemaksā atsevišķā piegādātāja atvērtā bloķētā PVN bankas kontā.

Ja attiecībā pret aprēķināto PVN izveidojusies priekšnodokļa pārmaksa, ko nodokļu maksātājs PVN deklarācijā uzrādījis kā atmaksājamo PVN, saskaņā ar Polijā spēkā esošajiem vispārīgajiem noteikumiem šādu atmaksu 60 dienu laikā veic nodokļu maksātāja parastajā kontā. Lai mazinātu dalītā maksājuma modeļa ietekmi uz tirgotāja naudas plūsmu, Polija paredz ātrāku priekšnodokļa pārmaksas atmaksāšanas procedūru. Pēc nodokļu maksātāja pieprasījuma atmaksa tiks veikta 25 dienu laikā. Tomēr saskaņā ar Polijas sniegto informāciju šādi pieprasījumi tiek izskatīti daudz īsākā laikposmā (no obligātā dalītā maksājuma mehānisma novērtējuma izriet, ka lēmumi par līdzekļu izmaksāšanas pieteikumiem 2020. gada decembrī tika pieņemti termiņā, kas nepārsniedza 16 dienas).

Polija norādījusi, ka dalītā maksājuma sistēmas darbības izmaksām nevajadzētu būt lielām un tās būs pārsvarā saistītas ar sistēmas īstenošanu, uzturēšanu un bankas konta apkalpošanu.

Obligātais dalītā maksājuma mehānisms ir viens no galvenajiem pēdējos gados Polijas ieviestajiem elementiem papildu pasākumos ar mērķi samazināt ar PVN saistītu krāpšanu un modernizēt Polijas nodokļu sistēmu[2].

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka obligātais dalītā maksājuma mehānisms pielikumā uzskaitīto ar paaugstinātu krāpšanas risku saistīto preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai var būt efektīvs, lai cīnītos ar krāpšanu nodokļu jomā. Tāpēc tiek ierosināts atkāpi piešķirt no 2022. gada 1. marta līdz 2025. gada 28. februārim.

- **Saskanība ar esošajiem rīcībpolitikas noteikumiem konkrētajā rīcībpolitikas jomā**

Pamatojoties uz PVN direktīvas 395. pantu, atkāpi var atļaut, lai vienkāršotu PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai nodokļu apiešanu. Polija pieprasīja atkāpes pasākumu, lai cīnītos ar nodokļu nemaksāšanu nozarēs, kurās ar PVN saistīta krāpšana konstatēta gadiem ilgi. Atkāpe ir saskaņā ar spēkā esošajiem rīcībpolitikas noteikumiem.

Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1105[3] Itālijai tika atļauts attiecināt līdzīgu atkāpi arī uz dalītā maksājuma mehānisma piemērošanu. Atbilstoši Itālijas dalītā maksājuma sistēmai maksājamais PVN tiek iemaksāts bloķētā nodokļu iestāžu PVN kontā. Itālijas atkāpe tiek attiecināta uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu publiskā sektora iestādēm, publiskā sektora iestāžu kontrolē esošiem subjektiem un vairākiem biržā kotētiem uzņēmumiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas noteikuma, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās pieprasījuma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

---

[2] Visbūtiskākie ar to saistītie pasākumi ir šādi: vienotā revīzijas lieta (*JPK_VAT*); elektroniskā naudas plūsmu analīzes sistēma (*STIR*); precīzs un uzticams PVN maksātāju elektroniskais reģistrs (baltais saraksts); tiešsaistes kases aparātu sistēma mazumtirdzniecības nozares uzraudzībai; jaunā PVN likmju matrica, kas vienkāršoja samazinātu PVN likmju piemērošanu un palielināja noteiktību nodokļa maksātājiem par PVN likmju pareizu piemērošanu, jo ieviesa saistošu likmju informāciju pēc nodokļa maksātāja pieprasījuma izdota lēmuma veidā ar mērķi noteikt pareizo likmi precēm/pakalpojumiem; padziļināta lielo datu analīze, ko veic ieņēmumu administrācija; ieņēmumu administrācijas digitalizācija.

[3] Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1105 (2020. gada 24. jūlijs), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/784, ar ko Itālijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 206. un 226. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 242, 28.7.2020., 4.–6. lpp.).

Atkāpe ir ierobežota laika ziņā un attiecas tikai uz konkrētu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, tās tvērumā ir nozares, kurās ir būtiskas ar krāpšanu nodokļu jomā saistītas problēmas.

Ņemot vērā atkāpes plašo tvērumu, Polijai, ja tā lūdz pagarināt īpašo pasākumu, ir jāiesniedz ziņojums par pasākuma darbību un efektivitāti ar PVN saistītās krāpšanas apmēra un nodokļu maksātāju ziņā (attiecībā uz PVN atmaksu, administratīvo slogu, izmaksām nodokļa maksātājiem utt.).

Tādēļ īpašais pasākums ir proporcionāls izvirzītajam mērķim, proti, apkarot nodokļu nemaksāšanu un vienkāršot nodokļu iekasēšanu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Polijas pieprasījums, un tas attiecas vienīgi uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar priekšlikumu Padomes Īstenošanas lēmumam Polijai tiek atļauts atkāpties no PVN direktīvas 226. panta un attiecībā uz PVN nomaksu par konkrētu preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu ieviest obligāto dalītā maksājuma mehānismu.

Saskaņā ar Lēmuma 2019/310 2. pantu Polijai 18 mēnešos pēc lēmuma 1. pantā minētā pasākuma stāšanās spēkā bija jāiesniedz Komisijai ziņojums par to, kā obligātais dalītā maksājuma mehānisms kopumā ietekmējis ar PVN saistītās krāpšanas apmēru un attiecīgos nodokļu maksātājus. Tā kā minēto pasākumu piemēro no 2019. gada 1. novembra, iepriekš minētais ziņojums Komisijai tika iesniegts 2021. gada 29. aprīlī, un Komisija to reģistrēja 2021. gada 5. maijā.

Polijas veiktais obligātā dalītā maksājuma mehānisma darbības novērtējums jo īpaši liecina, ka šis pasākums papildina citus svarīgus pasākumus, kuru nolūks ir mazināt nodokļu nemaksāšanu[4]. Īstenotie obligāto dalītā maksājuma mehānismu papildinošie pasākumi ir palīdzējuši samazināt ar PVN saistītās krāpšanas, t. sk. karuseļveida krāpšanas un PVN jomā veiktas izspiešanas, apmēru. Polijā ir reģistrēts ievērojams PVN iztrūkuma samazinājums, kas īsā laikā ir samazinājies zem ES vidējā rādītāja. Saskaņā ar Eiropas Komisijai *CASE* veiktām aplēsēm 2019. gadā tas samazinājies aptuveni līdz 9,7 % (t. i., samazinājums par 0,2

[4] Skatīt pasākumu sarakstu 2. zemsvītras piezīmē.

procentpunktiem salīdzinājumā ar 2018. gadu)[5], savukārt 2017. gadā PVN iztrūkums bijis aptuveni 14 %. Pandēmijas izraisītās ekonomikas krīzes dēļ 2020. gadā ekonomiskā situācija Polijā ievērojami pasliktinājās un samazinājās patēriņa pieprasījums. Tomēr Finanšu ministrijas provizoriskās aplēses, kas iekļautas valsts daudzgadu finanšu plānā 2021.–2024. gadam, liecina, ka PVN iztrūkums 2020. gadā neatkarīgi no recesijas samazinājies vēl par 1,3 procentpunktiem un atbilst aptuveni 10,8 % no potenciālajiem ienākumiem.

Bloķētā PVN konta līdzekļus nodokļu maksātājs var izlietot tikai tam, lai nomaksātu maksājamo PVN nodokļu iestādei vai no preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem saņemtajos rēķinos uzrādīto PVN, kas tādējādi ietekmē tirgotāja naudas plūsmu. Lai mazinātu negatīvo ietekmi, gadījumiem, kad nodokļu iestādes atzīst, ka attiecībā pret aprēķināto PVN izveidojusies priekšnodokļa pārmaksa, Polija paredz ātrāku priekšnodokļa pārmaksas atmaksāšanas procedūru. Pēc nodokļu maksātāja pieprasījuma atmaksa tiks veikta 25 dienu laikā no nodokļu deklarācijas iesniegšanas dienas, nevis parastajā procedūrā noteikto 60 dienu laikā. Brīvprātīgā dalītā maksājuma mehānisma sākotnējā posmā (sākot no 2018. gada 1. jūlija) pieteikuma izskatīšana nodokļu iestādēm aizņēma vidēji 27,56 dienas, savukārt 2020. gada decembrī minētā procedūra aizņēma tikai 15,90 dienas. Tas nozīmē, ka līdzekļu izmaksāšanas pieteikumus nodokļu iestādes izskata arvien efektīvāk. Pašreizējās Covid-19 pandēmijas izraisītajā situācijā tas ir īpaši svarīgi uzņēmumiem, kuriem ir problēmas ar finanšu likviditātes uzturēšanu.

Turklāt Polija pieprasījumā uzsvērusi, ka efektīvas un savlaicīgas nodokļa atmaksas nodrošināšana tiks uzskatīta par prioritāti. Tādējādi priekšnodokļa pārmaksu, kas izveidojusies attiecībā pret aprēķināto PVN, varēs ātrāk atmaksāt PVN kontā ar preferenciāliem nosacījumiem termiņā, kas nepārsniegs 25 dienas no norēķina (nodokļu deklarācijas) iesniegšanas dienas.

Arī uz piegādātājiem, kuri Polijā nav iedibināti, obligātais dalītā maksājuma mehānisms attiecas tad, kad tie piegādā preces un sniedz pakalpojumus, uz kuriem Polijā attiecas obligātais dalītā maksājuma mehānisms. Minētajiem tirgotājiem jāatver bankas konts, kura darbība atbilst Polijas banku likumam. Polija ziņoja Komisijai, ka tirgotājiem, kas Polijā nav iedibināti, pienākums atvērt bankas kontu Polijā papildu izmaksas nerada, jo minētie nodokļu maksātāji bankas kontu Polijā var atvērt un uzturēt bez maksas. Pašlaik nodokļa maksātājiem, kas Polijā nav iedibināti, papildu izmaksas saistībā ar pienākumu atvērt bankas kontu Polijā un uzturēt PVN kontu nerodas. PVN likumā ir paredzēta īpaša kompensāciju sistēma gadījumā, ja bankas no šādiem tiesību subjektiem iekasētu maksu par iepriekš minēto kontu uzturēšanu. Tādā gadījumā radušos izdevumus pēc ārvalstu nodokļu maksātāja lūguma atmaksā kompetentā nodokļu iestāde.

Vēl viena būtiska priekšrocība ir tā, ka nodokļa maksātājiem, kas izmanto dalītā maksājuma mehānismu, parasti nevar piemērot tā dēvēto PVN sankciju PVN saistību palielinājuma veidā, ko nosaka nodokļu iestāde (un kas atbilst 20 %, 30 % vai 100 % no starpības starp nodokļu iestādes noteikto summu un nodokļa maksātāja nepareizi deklarēto sākotnējo summu). Turklāt uzņēmējam, kas izmanto dalītā maksājuma mehānismu, nevar piemērot nokavējuma procentus ar paaugstinātu likmi (kas atbilst 150 %) par PVN parādiem, kas uzkrāti pārskata periodā, kurā tas izmantojis mehānismu, lai apmaksātu vismaz 95 % no saviem pirkuma rēķiniem.

[5] Pētījums un ziņojumi par PVN iztrūkumu 28 ES dalībvalstīs, 2020. gada galīgais ziņojums, *CASE — Sociālo un ekonomisko pētījumu centrs* (projekta vadītājs), 2020. gada septembris.

Tā dēvētā atlaide uzlabo to nodokļa maksātāju finanšu likviditāti, kuri piemēro dalītā maksājuma mehānismu. Tādējādi PVN saistību summu var samazināt, ja to pilnībā apmaksā no PVN konta pirms galīgā maksājuma termiņa. Atlaides summu aprēķina pēc īpašas formulas. Šādai atlaidei nevajadzētu būt negatīvai ietekmei uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

Pirms īpašā pasākuma īstenošanas 2018. gadā ar PVN jomā veiktu izspiešanu saistītu noziedzīgu nodarījumu dēļ tika ierosinātas 3507 lietas, bet 2019. gadā — 3389 lietas (samazinājums par 118 lietām gadā). 2020. gadā, kad pilnībā sāka darboties obligātais dalītā maksājuma mehānisms, šādu lietu skaits bija 2973, t. i., par 416 mazāk nekā iepriekšējā gadā.

Pirms obligātā dalītā maksājuma mehānisma stāšanās spēkā ar PVN jomā veiktu izspiešanu saistītu budžeta zaudējumu summa 2018. gadā bija 5 168 779 146 PLN, bet 2019. gadā — 4 716 202 928 PLN (samazinājums par 452 576 218 PLN gadā). 2020. gadā budžeta zaudējumi bija 3 533 646 348 PLN, t. i., par 1 182,556 580 PLN mazāk nekā iepriekšējā gadā (samazinājums par gandrīz 25,1 %).

Pirms atkāpes pasākuma īstenošanas 2018. gadā saistībā ar PVN jomā veiktu karuseļveida krāpšanu tika ierosinātas 558 lietas, bet 2019. gadā — 277 lietas (samazinājums par 281 lietām gadā). 2020. gadā, kad sāka darboties obligātais dalītā maksājuma mehānisms, šādu lietu skaits bija 207, t. i., par 70 mazāk nekā iepriekšējā gadā. Analizētajā periodā tika arī reģistrēts, ka konstatētie budžeta zaudējumi saistībā ar PVN jomā veiktu karuseļveida krāpšanu pakāpeniski samazinājās. Pirms obligātā dalītā maksājuma mehānisma stāšanās spēkā attiecīgā budžeta zaudējumu summa 2018. gadā bija 4 496 602 940 PLN, bet 2019. gadā — 2 468 437 745 PLN (samazinājums par 2 028 165195 PLN gadā). 2020. gadā šo zaudējumu summa bija 1 107 992 201 PLN, t. i., par 1 360 445 544 PLN mazāka nekā iepriekšējā gadā (samazinājums par gandrīz 55,1 %).

PVN ieņēmumi 2019. gadā bija 180 891,8 miljoni PLN (pieaugums par 5944,7 miljoniem PLN salīdzinājumā ar 2018. gadu). Provizoriskie dati par valsts budžeta izpildi 2020. gadā liecina, ka ieņēmumi no nodokļa, ar ko apliek preces un pakalpojumus, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir palielinājušies neatkarīgi no Covid-19 pandēmijas izplatīšanās. PVN ieņēmumi 2020. gadā bija 184 551,9 miljoni PLN, t. i., par 3660,1 miljonu PLN (par 2 %) lielāki salīdzinājumā ar PVN ieņēmumiem 2019. gadā un attiecīgi par 9604,8 miljoniem PLN (par 5,5 %) lielāki nekā 2018. gadā (174 947,1 miljons PLN).

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Pasākumam nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

5. CITI ELEMENTI

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula; automātisks termiņš.

2022/0040 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/310, ar ko Polijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 226. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu[1] un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2021. gada 26. jūlijā, Polija pieprasīja atļauju turpināt piemērot atkāpi no PVN direktīvas 226. panta prasībām par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) rēķinu izsniegšanu un ieviest obligātu dalītā maksājuma mehānismu attiecībā uz tādu ar paaugstinātu krāpšanas risku saistītu preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, uz ko Polijā parasti attiecas apgrieztās maksāšanas sistēma un solidāra atbildība. Polija pieprasīja īpašā pasākuma pagarināšanu uz trīs gadu laikposmu no 2022. gada 1. marta līdz 2025. gada 28. februārim.

(2) Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2021. gada 27. oktobra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Polijas pieprasījumu. Komisija ar 2021. gada 28. oktobra vēstuli paziņoja Polijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga pieprasījuma izvērtēšanai.

(3) Saskaņā ar Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/310[2] 2. pantu Polija ar 2021. gada 29. aprīļa vēstuli iesniedza Komisijai ziņojumu par to, kā pasākums kopumā ietekmējis ar PVN saistītās krāpšanas apmēru un attiecīgos nodokļu maksātājus.

(4) Lai gan Polija veikusi daudzus krāpšanas apkarošanas pasākumus (piemēram, ieviesta apgrieztās maksāšanas sistēma un solidāra atbildība klientam, standarta revīzijas datne, stingrāki noteikumi nodokļu maksātāju PVN reģistrācijai un reģistrācijas atcelšanai, notiek biežākas revīzijas utt.), tā uzskata, ka šie risinājumi joprojām nav pietiekami, lai novērstu ar PVN saistītu krāpšanu.

(5) Polija 2018. gada 1. jūlijā ieviesa brīvprātīgo dalītā maksājuma mehānismu un 2019. gada 1. martā — obligāto dalītā maksājuma mehānismu.

---

[1] OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

[2] Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2019/310 (2019. gada 18. februāris), ar ko Polijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 226. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 51, 22.2.2019., 19.–27. lpp.).

(6) Preces un pakalpojumi, uz kuriem attiecas īpašais pasākums, ir uzskaitīti pielikumā saskaņā ar Polijas 2015. gada preču un pakalpojumu klasifikāciju (*PKWiU* 2015), ar ko no 2020. gada 1. jūlija ir aizstāta Polijas 2008. gada preču un pakalpojumu klasifikācija (*PKWiU* 2008). *PKWiU* 2015 ir mainīti dažu Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/310 pielikumā minēto preču un pakalpojumu statistiskās klasifikācijas simboli un nosaukumu redakcija. Tāpēc minētais pielikums būtu jāatjaunina un jāaizstāj ar šā lēmuma pielikumu.

(7) Obligāto dalītā maksājuma modeli turpinās piemērot pielikumā uzskaitīto preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai starp nodokļu maksātājiem (uzņēmumu darījumos ar uzņēmumiem veiktas piegādes (*B2B*)), un tas attieksies tikai uz elektroniskajiem bankas pārskaitījumiem. Obligātais dalītā maksājuma mehānisms arī turpmāk būs piemērojams visiem tirgotājiem, ieskaitot tirgotājus, kas nav iedibināti Polijā.

(8) Polijas iesniegtais ziņojums apstiprināja, ka obligātais dalītā maksājuma mehānisms ar paaugstinātu krāpšanas risku saistītu preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai var būt efektīvs, lai cīnītos ar krāpšanu nodokļu jomā.

(9) Parasti atkāpes piešķir uz noteiktu laiku, lai varētu izvērtēt, vai īpašais pasākums ir lietderīgs un efektīvs. Tāpēc īpašais pasākums būtu jāpagarina līdz 2025. gada 28. februārim.

(10) Ņemot vērā atkāpes plašo tvērumu, ja Polija pieprasa pagarināt atkāpes pasākumu, tai ir jāiesniedz ziņojums par pasākuma darbību un efektivitāti ar PVN saistītās krāpšanas apmēra un nodokļu maksātāju ziņā (attiecībā uz PVN atmaksu, administratīvo slogu, izmaksām nodokļa maksātājiem utt.).

(11) Īpašajam pasākumam nebūs negatīvas ietekmes uz galapatēriņa posmā iekasētajiem kopējiem nodokļa ieņēmumiem, un tam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

(12) Tāpēc Īstenošanas lēmums (ES) 2019/310 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/310 groza šādi:

1) lēmuma 2. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Ja Polija uzskata, ka ir nepieciešama 1. pantā minētā pasākuma pagarināšana, Polija iesniedz Komisijai pagarinājuma pieprasījumu kopā ar ziņojumu par to, kā pasākums kopumā ietekmējis ar PVN saistītās krāpšanas apmēru un attiecīgos nodokļu maksātājus.”;

2) lēmuma 3. pantā datumu “2022. gada 28. februārim” aizstāj ar datumu “2025. gada 28. februārim”;

3) lēmuma pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs